Cena 60 hal.

Nowy Dziennik wychodzi codziennie rano — także w poniedziałki.

ADRES redakcyi i administracyi: Kraków ul. Stradom l. 13.

Nr. Telefonu 279, w nocy 1556. Rękopisów nie zwraca się.

KONTO czek P. K. O. Nr. 141.123.

Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

Nowy Dziennik

Cena 60 hal.

Prenumerata w Krakowie mies. 14 K. — kwart. 41 K. — z odnoszeniem do domu mies. 16 K. kwart. 48 K. — Na prowincyę mies. 16 K. — kwart. 48 K. — Za granicą: mies. 18 K. — kwartalnie 54 koron.

Cena ogłoszeń: 1 w. pet. 1 szp. 0.80 [Mk. 0. 80]. Nadesłane: 1 w. pet. 3 — [Mk. 3.—]. Tekst: w. pet. 5.00 [Mk. 5].

Zawiadomienia ślubne i gratulacye: 25. K. —.

Rok II. Kraków, piatek 28 listopada 1919. Nr. 265

Śmierć na polu hańby.

Kraków, 27 listopada.

(b) Przedwczoraj, we wtorek, nad ranem rozstrzelano w Polsce po raz pierwszy osobę cywilną za paskarstwo. Przebiegu rozprawy sądowej i osnowy wyroku nie ogłoszono dotychczas, tak, że nie wiemy dokładnie, jakie czyny popełnił rozstrzelany Brotheim, gdzie i na czyją niekorzyść. Żywimy jednak na tyle zaufania do naszego sądownictwa, iż nie wątpimy w to ani na chwilę, że wyrok oparł się o wyczerpujący materyał dowodowy. Tak tedy zgasło na polu hańby trzecie już z rzędu życie ludzkie: na kilka dni wcześniej rozstrzelano w Warszawie dwóch oficerów za sprzeniewierzenie na szkodę skarbu wojskowego. I można otóż jakkolwiekbądź zapatrywać się na karę śmierci, można nawet być zasadniczym jej przeciwnikiem — w okresach wyjątkowych, w czasie, kiedy wszelkie inne kary okazują się b e z s k u t e c z n e, radykalne usunięcie szkodnika społecznego, radykalne unieszkodliwienie go jest bezwątpienia nie tylko wskazane, ale nawet wprost konieczne, W czasie, powiadamy wyraźnie, kiedy inne kary okazują się b e z s k u t e c z n e. Pod tym względem musi zaś rozstrzelanie owych dwóch oficerów w Warszawie i kupca przemyskiego w Krakowie budzić pewne wątpliwości. Podkreślamy: ani na chwilę nie bierzemy w obronę winnych; przeciwnie, jesteśmy za bezwzględną walką z paskarstwem, handlem łańcuszkowym, łapownictwem, korrupcyą i wszelkiego rodzaju demoralizacyą w życiu publicznem i gospodarczem. Konstatujemy atoli, że nasze władze n i c wypróbowały dotychczas innych rodzajów kar, które, możliwe, byłyby również dość skuteczne i odstraszające, a nie byłyby połączone ze zniweczeniem życia ludzkiego. Dlaczego — pytamy — władze nie ukarały dotychczas żadnego paskarza ciężkiem więzieniem 10 letniem, 20-letniem lub dożywotniem, dlaczego — pytamy — nie skonfiskowały żadnemu paskarzowi całego majątku ruchomego i nieruchomego?! Jesteśmy o tem przekonani, że gdyby tylko parę paskarzy zostało wpakowanych do kryminału i gdyby ich na krwi i łzach ludzkich wyrosłe domy, urządzenia, stosy banknotów zostały skonfiskowane na rzecz państwa, wówczas padłby na resztę blady strach, któryby ich w s t r z y m a ł od dalszych zbrodni — albo n i c. W tym d r u g i m wypadku byłaby dopiero na miejscu kara śmierci. Dopóki władze nie nabrały przekonania, że wszystkie rodzaje kar, jakie stawia do dyspozycyi nasza procedura karna, okazały się nieskuteczne, wprowadzenie kary śmierci byłoby przedwczesne.

Tak czy owak, straszny przykład został dany, i aczkolwiek kompetencya Rady Narodowej w Cieszynie nie rozciąga się na całą Polskę ani też kompetencya sądów wojskowych — na osoby cywilne, to jednak oba dotychczasowe wyroki śmierci każą się poważnie z tem liczyć, że nasze władze zabiorą się odtąd z o wiele większą niż dotychczas energią do tępienia paskarstwa, łapownictwa itd., choćby i zapowiedziana przez premiera ustawa o karze śmierci na paskarzy nie została uchwaloną. Skończyły się więc raz na zawsze, zdaje się, wszystkie dotychczasowe g o ł o s ł o w n e groźby dla całej owej zgraji bandytów, którzy grasowali i grasują bez najmniejszych skrupułów i bez jakichkolwiek względów na etykę, ustawę i położenie bliźnich. Społeczeństwo, doprowadzone do ostatecznej nędzy i dezorganizacyi gospodarczej, musi się bronić. Niechże tedy państwo, które wkroczyło nareszcie na drogę samoobrony przed tym istotnym wrogiem wewnętrznym, nie staje w połowie drogi; niech karze w s z y s t k i c h winnych, małych a jeszcze bardziej wielkich (bo mały często z nędzy dopuszcza się złego uczynku), wszystkich bez względu na wyznanie i narodowość, na rangę i stanowisko społeczne, w s z y s t k i c h paskarzy, łapowników, przemytników itd. Jeden jedyny wyjątek unicestwi całą akcyę.

I jeszcze jedno. Talmud powiada; Nie mysz jest złodziejem, lecz — mysia dziura. To znaczy: należy za wszelką cenę i we wszelki możliwy sposób usuwać s p o s o b n o ś ć do paskarstwa, łapownictwa itd. A więc — nie wdając się w szczegóły — powinien rząd kupcom i przemysłowcom u ł a t w i a ć ich uczciwą pracę, import z zagranicy, obroty wewnątrz kraju na kolejach itd. itd., urzędnikom zaś umożliwiać ich egzystencyę przez deputaty aprowizacyjne, podwyżki pensyi itd., aby nie byli zmuszeni do brania łapówek. A przedewszystkiem musi się zmienić taktyka rządu do władz wobec producentów głównych artykułów pierwszej potrzeby — wobec chłopa i obszarnika. Jeśli oni nie oddadzą kontyngentu zbożowego — dobrowolnie lub pod przymusem —, to o usunięciu mizeryi aprowizacyjnej — tej macierzy wszelkiego zła — nie może być mowy.

A więc — k o n s e k w e n c y i w tępieniu demoralizacyi i korrupcyi! Inaczej zło pozostanie złem, nędza i anarchia szerzyć się będą coraz bardziej, a pierwsze trzy mogiły na polu hańby nie wywrą pożądanego egzemplarycznego wrażenia!

Dymisya min. Wojciechowskiego.

Warszawa. (WBK.) Wedle informacyj pochodzących ze sfer miarodajnych, minister Wojciechowski podał się do dymisyi. Dymisya została przyjęta.

Premier nie ma zamiaru podawać się do dymisyi.

Rokowania z endecyą.

WARSZAWA. (Tel. wł.) W kołach bezpośrednio stykających się z prezydentem ministrów utrzymują, że p. Paderewski do dymisyi podawać się nie ma zamiaru.

Przewidywana jest jeszcze jedna mowa p. Paderewskiego, w której będzie się on tłumaczył z popełnionych błędów i będzie się starał przekonać Sejm o swej niezbędności na stanowisku prezydenta ministrów.

Dymisya p. Skrzyńskiego potwierdza wypowiedzianą wczoraj opinię przez jednego z leaderów klubu, bynajmniej p. Paderewskiemu nie wrogiego, że prezydent ministrów jest usposobiony bojowo i bez zaciętej walki godności swych nie złoży.

P. Paderewski szuka obecnie oparcia, co jest już powszechną tajemnicą w stronnictwie nar. dem. Dymisya p. Skrzyńskiego jest przypieczętowaniem zawartego układu. P. Paderewski bardzo chętnie rozstałby się również ze swymi dwoma ministrami, a mianowicie z ministrem skarbu i ministrem spraw wewnętrznych. Jest to dalszy ciąg tych ustępstw, które p. Paderewski gotów jest zrobić nar.-dem., za cenę zdecydowanego poparcia dla siebie. Od ubiegłego tygodnia prowadzi p. Paderewski rokowania ze Związkiem Ludowo-Narodowym.

Gospodarka p. Paderewskiego.

M. **Warszawa.** (Telefonem). „Przegląd Wieczorny“ donosi, że w kołach urzędniczych ministerstwa spraw zagranicznych zwraca się uwagę, iż od chwili objęcia w niem kierownictwa przez p. Paderewskiego, nie został załatwiony ani jeden dokument urzędowy.

Umizgi Paderewskiego do endecyi.

M. **Warszawa.** (Telefonem) W kołach politycznych mówią że premier Paderewski w naradach z przywódcami endecyi miał przedstawić następujący skład nowego gabinetu: Paderewski — premier, St. Grabski — spr. zagraniczne, Skulski (N. Z. R.) — spr. wewnętrzne, Derdyczewski (N. D.) — oświata, Kiernik (Piastowiec) — sprawiedliwość. Tekę ministra pracy miałby otrzymać N. Z R.-owiec. Przywódcy endecyi mieli na to oświadczyć, że przed ustaleniem większości w Sejmie nie mogą przyjąć tej propozycyi.

Jeszcze większość centrowa...

WARSZAWA. »Kuryer Poranny« utrzymuje, że w kołach sejmowych nie wygasła jeszcze myśl stworzenia większości centrowej. Onegdaj próbowano nawiązać ponownie kontakt między klubami.

Przyczyną klęski aprowizacyjnej — stosunki na kolejach.

M. WARSZAWA. (Telefonem). Przy przyjęciu deputacyi urzędników państwowych udzielił prezydent min. Paderewski uwag o przyczynie klęski aprowizacyjnej w stolicy państwa. Oto min. Sliwiński podniósł na Radzie ministrów, że podczas swej podróży z Poznańskiego dowiedział się, iż naczelnicy dwóch stacyj węzłowych na granicy Kongresówki i Poznańskiego pokłócili się między sobą, i że w związku z tem 900 wagonów z żywnością przeznaczonych dla Warszawy i prowincyi utknęło na granicy. Naczelnik bowiem jednej stacyi nie chciał wysłać ich do swego wroga naczelnika drugiej stacyi... Fakt ten ilustruje dosadnie gospodarkę na naszych kolejach.

Umorzenie śledztwa w sprawie Brzozy ?

M. WARSZAWA. (Telefonem). »Przegląd Wieczorny« dowiaduje się, że śledztwo w sprawie śmierci studenta Brzozy ma zostać umorzone. (Chcemy wierzyć, że wiadomość powyższa okaże się tylko nieprawdziwą pogłoską. — Red. N. D)

„Times“ o wschodnich granicach Polski.

Warszawski korespondent »Timesów« donosi:

W tej chwili wszystkie armie przeciwbolszewickie są rozbite, fakty te zmuszają Wielką Brytanię i aliantów do zwrócenia większej uwagi na Polskę w styczności z kwestyą przyszłości Rosyi. Polityka konferencyi paryskiej w sprawie granic wschodnich Polski, odkładając ustalenie ich do czasu rekonstrukcyi Rosyi, nie może być przeprowadzoną w nieskończoność, szczególnie dlatego, że żaden polityk, lub też grono polityków nie może rozprawiać z autorytetem o jutrzejszej Rosyi. Granice wschodnie Polski muszą być ustalone i musi być wprowadzony tymczasowy regime dla rządzenia temi częściami Litwy, Białej Rusi i Wołynia, których cywilizacya jest polską i które przez Polaków zostały swolnione od bolszewików.

Istnieje plan, aby utworzyć dwa państwa autonomiczne po za granicami Polski, państwa te w ciągu 20 lat byłyby pod protektoratem Polski i byłyby rządzone przez kierowników, wyznaczanych przez presydenta Polski. Wilno i Lwów mają być stolicami tych państw. Plan ten zawiera zatem zgodne z życzeniem mocarstw koalicyjnych, rozwiązanie kwestyi Galicyi wschodniej.

P. Patek, poseł polski w Czecho-Słowacyi, który udaje się obecnie do Paryża, jako delegat na konferencyę zamiast Paderewskiego, ma poglądy i politykę wspólną z Piłsudskim. Rozumie się, że został on upoważniony do przedłożenia rozwiązania kwestyi granic Polski według tych zapatrywań.

Dookoła rokowań polsko-niemieckich.

WARSZAWA. (Tel. wł.) Wczoraj powrócił do Warszawy z Berlina przewodniczący delegacyi polskiej dla rokowań z Niemcami, podsekretarz stanu, dr Władysław Wróblewski. Wracają podobno również posłowie Diamand i Korfanty.

O ile wskutek zmian ministeryalnych nie nastąpią mianowania innych osób w delegacyi, to dr Wróblewski wraz z towarzyszami wyjedzie do Paryża, gdzie już na stałe toczyć się będą w dalszym ciągu rokowania polsko—niemieckie.

Mówią, iż niektóre z umów, zawartych w Berlinie mogą być zmienione, lub odwołane.

Wybory gminne na Górnym Śląsku.

BERLIN. »Berliner Tageblatt« z 21 bm. zamieszcza artykuł o wyborach gminnych na Górnym Śląsku, pochodzący z niemieckich kół p a r l a m e n t a r n y c h. Artykuł zastanawia się, dlaczego rząd polski, mimo, iż wybory na Górnym Śląsku wypadły dla Polaków pomyślnie, stoi nadal na stanowisku nieważności tych wyborów. Rozwiązanie »zagadki« widzi parlamentarzysta niemiecki w projekcie konstytucyjnym rządu polskiego, zaprowadzającym w Polsce 5-klasowy system wyborczy (?) a nie równe prawo wyborcze. O ileby więc obecne wybory gminne na Śląsku Górnym, — kombinuje »B. T.« — przeprowadzone na podstawie równego prawa wyborczego, miały zostać ważne później po wcieleniu tej prowincyi w skład państwa polskiego, nie będzie już tam można zaprowadzić klasowego prawa wyborczego. Nasz parlamentarzysta jest zdania, że rząd pruski uczynił dobrze, skoro zgodzi się na żądanie koalicyi.

(Nie potrzebujemy dodawać, że kombinacya parlamentarzysty niemieckiego opiera się na — nieistniejących danych. Red.)

Cziczerin chce rozpocząć rokowania pokojowe.

L. Wiedeń: (Telefonem) „Chicago Daily News" reprodukują wywiad swego współpracownika z komisarzem republiki sowjeckiej dla spraw zagranicznych, Cziczerinem, który oświadczył, iż rząd sowjetów gotów jest rozpocząć rokowania pokojowe z koalicyą na zasadzie uznania państw, powstałych na terytoryum byłego państwa rosyjskiego oraz na zasadzie objęcia długów b. Rosyi.

Rokowania z bolszewikami w Kopenhadze.

Berlin. PAT. »Berliner Tagblatt« donosi z Kopenhagi: Specyalny wysłannik rządu bolszewickiego, Litwinow, przybył do Kopenhagi z Rewla na pokładzie angielskiego okrętu wojennego. Rokowania jego z komisyą angielską rozpoczną się we wtorek. W kołach giełdowych słychać, że rząd sowiecki upoważnił Litwinowa do uregulowania ważnych spraw politycznych. Prasa angielska spodziewa się, że rokowania w Kopenhadze pozwolą na uregulowanie daleko ważniejszych spraw niż wymiana jeńców. Wielkie dzienniki angielskie wysłały do Kopenhagi swoich sprawozdawców.

WIEDEN. PAT. Z Kopenhagi donoszą: O rokowaniach, które toczą się w Kopenhadze między Anglią a Rosyą sowiecką, został wydany następujący komunikat: Komisya odbyła posiedzenie, na którem omawiano kwestyę wymiany jeńców i repatryacyi osób cywilnych.

Międzysojusznicza konferancya w Londynie zawrze pokój z Rosyą.

WIEDEN. PAT. Z Paryża donoszą: Wspólny organ prasy socyalistycznej paryskiej »La Feuille Commune« donosi z Londynu, że zainteresowanie wszystkich kół politycznych nadal skupia się około problemu rosyjskiego. Lloyd George okazuje wiele ustępliwości w rokowaniach, natomiast prasa Northcliffa w dalszym ciągu kontynuuje walkę przeciwko Rosyi bolszewickiej. Teraz dowiedziano się już oficyalnie że odbędzie się w Londynie międzysojusznicza konferencya, po której można się będzie spodziewać zawarcia pokoju z Rosyą.

Bolszewicy pewni siebie.

ROTTERDAM. (Tel. wł.) Z Helsingforsu donoszą, że Lenin wydał odezwę do ludności Petersburga, w której oświadcza, że gotowość rządu sowietów do zawarcia pokoju, która nie jest świeżej daty, lecz istnieje oddawna, odpowiada poczuciu siły. Czerwone wojska zwyciężają na wszystkich frontach. Kołczak jest pobity, armia gen. Judenicza zniszczona. Państwa koalicyi będą musiały uznać, że siłą zbrojną nie zdołają pokonać sowietów.

Bolszewicy donoszą w telegramie Iskrowym, że wojska czerwone zdobyły już Narwę i znajdują się w pochodzie dalej na południe. Armia gen. Judenicza nie stawia najmniejszego oporu.

*

ROTTERDAM. (Tel. wł.) Zastępca pewnej wielkiej firmy w Amsterdamie, który dopiero co wrócił z Rosyi sowieckiej, podaje oświadczenie Trockiego, w którem tenże wyraża przekonanie, że jeszcze w ciągu zimy koalicya uzna bolszewicką formę rządu. Co prawda, oświadczył komisarze ludowi gotowość poczynienia pewnych koncesyj, będąc tego zdania, że lepiej jest zapewnić bolszewizmowi praktyczne możliwości życiowe przez koncesye na rzecz realnych stosunków, aniżeli przez uparte utrzymanie się przy idealnych dok trynach pozwolić bolszewizmowi »honorowo« paść.

Płoskirów zajęty przez bolszewików.

Lwów. W. B. K. Z Bukaresztu donoszą: Sztab armii Denikina ogłasza oficyalnie: Armia ochotnicza zajęła w kierunku na Berdyczów Koziatyn, ważny punkt węzłowy. Oddziały armii czerwonej zajęły w kierunku na Wołoczyska Płoskirów, na południowy wschód od Płoskirowa Michalpol i nad Dniestrem stacyę Uszycę.

O przyjęcie protokołu dodatkowego przez Niemcy.

WIEDEŃ. PAT. Biuro kor. donosi z Berlina: »D. Allg. Ztg.« potwierdza, że przywódca niemieckiej delegacyi w Paryżu, który miał za zadanie pertraktować w sprawie noty koalicyi co do protokołu dodatkowego do ratyfikacyi pokoju, wrócił do Berlina wraz z członkami delegacyi. Gabinet na jutrzejszem posiedzeniu wysłucha sprawozdania o przebiegu rokowań w Paryżu. Francya, jak wiadomo żąda, aby protokół dodatkowy, w którym zawartesą konkretne żądania co do niedotrzymania układu zawieszenia broni, był przez Niemcy równocześnie z ratyfikacyą pokoju podpisany. Warunki zawarte w tym protokole są dla Niemców nie do przyjęcia.

WARSZAWA. PAT. Radio z Nauen: Niemiecka prasa nacyonalistyczna domaga się od rządu opublikowania szczegółowych informacyj co do prowadzonych obecnie w Paryżu niemiecko-francuskich rokowań, motywując swe żądanie tem, że odnośne informacye agencyi Havasa są dla niemieckich czytelników niejasne.

Poznań. PAT. Radio z Nauen: »Berliner Tagblatt« donosi, iż jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że Simons nie wróci już do Paryża. Stanowisko jego w Paryżu obejmie Lersner.

Militaryzm pruski niezłamany...

L. WIEDEŃ. (Telefonem). Z Berlina donoszą: Podczas uroczystości wojskowej w poczdamskim kościele garnizonowym oświadczył Ludendorff: Uchodzę za przedstawiciela militaryzmu pruskiego i jestem z tego dumny. Militaryzm nasz był wyrazem poczucia obowiązku i miłości ojczyzny. Armia nasza w r. 1914 była punktem naszego honoru, a to dzięki cesarzowi.

Połączenie komunikacyjne Ameryki z Niemcami — przywrócone.

L. WIEDEŃ, (Telefonem). Z Berlina donoszą, że znana firma White—Star—Line zaprowadziła regularną komunikacyę na linii Nowy Jork—Hamburg.

Scheidemann — nadburmistrzem miasta Kassel.

L. WIEDEŃ. (Telefonem.) Z Berlina donoszą, że miasto Kassel zaproponowało Filipowi Scheidemannowi, znanemu przywódcy prawicy socyalistycznej, posadę nadburmistrza. Scheidemann już poprzednio oświadczył gotowość przyjęcia tej funkcyi.

Niemiecka armia wraca z nad Bałtyku.

L. WIEDEN. (Telefonem). Zarząd Wschodnich Prus zwrócił się do prezydenta Eberta z prośbą o obronę przed wybrykami armii niemieckiej, wracającej z nad Bałtyku.

WIEDEŃ, PAT. Biuro kor. donosi z Berlina: Na podstawie wczorajszych doniesień o ataku litewskich i łotyskich wojsk na byłe oddziały niemieckie, powstała pewna panika. Dzisiaj nastąpiło pewne uspokojenie, ponieważ wykazało się, że współpraca komisyi koalicyjnej z rządem litewskim i admirałem Betmanem wydała ten rezultat, że powrót wojsk jest zapewniony.

Litwini wypierają wojska Bermonta

WILNO PAT. Z Kowna donoszą, że wojska litewskie po dokonaniu udatnego ataku na oddziały Bermonta pod Radziwiliszkami, posunęły się znacznie naprzód, zdobywając pewną ilość karabinów maszynowych i aeroplanów. Komunikacya między Radziwiliszkami a Szawlami przerwana.

Zmiana gabinetu litewskiego?

Wilno. PAT. Według wiadomości z Kowna oczekiwany jest bliski upadek obecnego gabinetu. Na czele nowego rządu staną by Draubialis, przedstawiciel demokracyi chrześcijańskiej. Objęcie przez niego rządu oznaczałoby kierunek reakcyi i szowinizmu.

Lodge o konflikcie w kwestyi pokoju.

Konflikt może być rozwiązany tylko przez plebiscyt.

WIEDEN. PAT. Biuro kor. donosi z Waszyngtonu: Załatwienie konfliktu w kwestyi pokoju wymaga jeszcze pewnego czasu. Lodge oświadczył, że niemożliwem jest zawarcie między Ameryką a kierownictwem Ligi narodów układu, następnie powiedział, że rozwiązanie konfliktu może być załatwione tylko przez wielki plebiscyt w listopadzie 1920.

Wilson zniechęcony do polityki?

Rotterdam. (Tel. wł.) Z Waszyngtonu donoszą, że Wilson pod żadnym warunkiem nie zgodzi się więcej na postawienie swej kandydatury na prezydenta Energia Wilsona wprawdzie nie jest złamaną, jednak sprawa Ligi narodów, którą sam już uważa za negatywnie rozwiązaną, zadała mu głęboką ranę moralną i odebrała wszelką ochotę do działalności politycznej.

Sprawa Turcyi.

PARYŻ PAT. Radio st. warszawskiej. Z Konstantynopola donoszą: Wysoka Porta poczyniła kroki bezpośrednio u konferencyi pokojowej, celem przyśpieszenia uregulowania kwestyi tureckiej. Rząd turecki wyłuszczył motywy, dla których jest niezbędne szybkie zawarcie pokoju. Wbrew pogłoskom, że nowy parlament otomański zbierze się w Brusie, minister wojny stwierdza, że siedzibą parlamentu będzie Konstantynopol.

Rozruchy w Egipcie.

AMSTERDAM. (B. K.) »Times« donoszą z Kairu: Rozruchy robotnicze trwają dalej. W Aleksandryi odbyły się wielkie demonstracye; przyszło do starć z policyą. Ponieważ policya nie mogła opanować sytuacyi, musiały wkroczyć wojska angielskie. Także w Tanta i w innych miastach delty Nilu odbyły się wielkie manifestacye. Podczas rozruchów w niedzielę wynosiła liczba ofiar wśród ludności 84, z tego 7 śmierci. Do tych przyłączają się liczne ofiary wśród policyi egipskiej i wojsk angielskich.

Nieudały zamach stanu w Atenach.

Ateny. PAT. Biuro Reutera donosi o odkryciu tutaj spisku ukartowanego przez oficerów zwolenników króla Konstantego. Celem spisku było zamordowanie Venizelosa i usunięcie obecnego rządu. Podjęto szereg aresztowań.

Polepszenie sytuacyi węglowej w Wiedniu.

Wiedeń. PAT. „Der Abend" donosi z dobrego źródła, że w najbliższym czasie nastąpi znaczne polepszenie sytuacyi węglowej w Wiedniu, przedewszystkiem dzięki wzorowej produkcyi węgla brunatnego w Czechach, jakoteż dzięki temu, że koalicya dostarczy potrzebnych wozów do przewozu. Zamierzone jest tak znaczne powiększenie dostaw, że Wiedeń byłby dostatecznie zaopatrzony przez całą zimę.

Robotnicy wiedeńscy przeciw Radom robotniczym.

L. **Wiedeń.** (Telefonem). W tutejszych przedsiębiorstwach miejskich i państwowych odrzucili robotnicy wybory Rad robotniczych. Jedynie bezrobotni dokonali wyboru Rady robotniczej, do której weszli sami komuniści.

Termin wyborów na Węgrzech.

BUDAPESZT. PAT. Dzisiejszy dziennik urzędowy publikuje rozporządzenie na mocy którego wybory do Zgromadzenia Narodowego odbędą się dopiero 23 stycznia 1920, a nie 21 grudnia bm. jak to było pierwotnie zamierzone.

Interpelacya w Izbie angielskiej w sprawie pogromów w Rosyi.

W angielskiej Izbie gmin odpowiedział zastępca rządu na zapytanie posła Shorta co do pogromów żydowskich na obszarze dawnej Rosyi. »Co się tyczy Polski, muszę odmówić wszelkiego oświadczenia aż do powrotu Sir Stuarta Samuela, który przeprowadza obecnie w tym kierunku dokładne śledztwo w myśl polecenia rządu angielskiego.

Urząd spraw zagranicznych nie jest w stanie złożyć dokładnego sprawozdania o liczbie zamordowanych w innych częściach b. państwa rosyjskiego, gdyż do tego potrzebne jest dłuższe śledztwo, przeprowadzone przez specyalną komisyę śledczą na miejscu«.

Porucznik Kenworthy zapytał: »Czy możemy być pewni, że zastępcy Anglii przy armii Denikina stoją na straży kwestyi żydowskiej i czynią wszystko, co leży w ich mocy, aby nie dopuścić do ekscesów«. »O tak, odpowiedział w imieniu rządu sekretarz stanu Harmsworth, mogę to oświadczyć z całą pewnością«.

Generał Crowt zapytał: »Czy nie urządził Denikin sądów wojennych, któreby karały za ekscesy antyżydowskie?« Harmsworth: »Przypuszczam to, ale nie mogę udzielić co do tego żadnych informacyj«.

Przeciw zniesieniu stanu wyjątkowego na G. Śląsku.

WARSZAWA. (W. B. K.) Następca komisarza Hörsinga, prezydent rądu opolskiego Bitta, wypowiedział się przeciw zniesieniu stanu wyjątkowego na Śląsku Górnym, ponieważ skierowany jest on przeciw ludności polskiej, a ludności niemieckiej natomiast w niczem nie szkodzi.

Wybory w Gdańsku.

GDAŃSK. PAT. »Gazeta Gdańska« donosi: Na obszarze wolnego miasta Gdańska mają się odbywać wybory gminne. Landrat powiatu gdańskiego rozpisał wybory również we wsi Klukowo i Rembiechowo, chociaż te wsie według traktatu pokojowego należą do Polski.

Krótkie wiadomości.

— (Telef.) Przedstawiciel koalicyi w Budapeszcie gen. Clark przejedzie w piątek przez Wiedeń do Paryża.

— (Telef.) Były austro-węgierski minister dla spraw zagranicznych Burian wyda wkrótce pamiętniki, w których będzie się starał, podobnie jak Czernin, usprawiedliwić swą politykę.

— (Telef.) W Pradze uchwalono wczoraj podatek obrotowy, który przyniesie państwu 900 milionów koron rocznie.

— Następne posiedzenie najwyższej Rady ekonomicznej wyznaczono na styczeń roku przyszłego. Odbędzie się ono w Paryżu.

— (WBK.) Warszawskie dzienniki wieczorne donoszą, że do Nowego Jorku przybył ambasador polski ks. Kazimierz Lubomirski.

Jak będzie opiewało sprawozdanie Morgenthau'a?

Dziennikarz amerykańsko-żydowski p. Rubin Fink podaje z Waszyngtonu pod datą 25 października br. następujące szczegóły o sprawozdaniu Morgenthaua:

Udało mi się poznać z całkiem pewnego źródła treść sprawozdania Morgenthaua o pogromach w Polsce. Jak się można było spodziewać, usiluje Morgenthau w sprawozdaniu swem zadowolić obie strony — w konsekwencyi więc żadna nie będzie zadowoloną.

Przedewszystkiem oczyszcza p. Morgenthau rząd polski z winy pogromów. Rząd warszawski — oświadcza p. Morgenthau — nie ponosi winy w pogromach, natomiast zawiniły poszczególne władze lokalne. Faktem jest, że w Polsce **pogromy miały miejsce**, lecz wiele sprawozdań o rozmiarze pogromów było **przesadnych**. Na ogół nie zabito wielu Żydów. Większość pogromów odbyła się zanim rząd polski zdołał się zorganizować i zanim należycie funkcyonował. W swem sprawozdaniu stwierdza jednak Morgenthau, że w Polsce **istnieje jeszcze bojkot ekonomiczny**.

Mówiąc o pogromie w Pińsku, rzuca Morgenthau winę na rząd polski: oświadcza on, że **wszyscy w Pińsku, prócz jednego zostali niewinnie rozstrzelani**.

Sprawozdanie podpisał dotychczas jedynie Morgenthau i dlatego nie zostanie ono opublikowane tak długo, póki nie podpiszą go inni członkowie komisyi. Przyczyny, dla której inni członkowie nie podpisali sprawozdania, nie znam.

Celem uniknięcia przerwy w wysyłce pisma prosimy o rychłe odnowienie prenumeraty na miesiąc grudzień.

ZGRZYTY.

Interpelacya.

Przyrzekłeś nam, Ministrze,
Jaknajuroczyściej,
Że z korupcyi kraj żelazna
Ręka twa oczyści.

Że protekcye i kubany
Wezmą wszyscy dyabli,
Że przestanie człowiek chodzić
Bez — ineksprymabli.

Że z „domowem wykształceniem"
W rządzie się rozprawisz,
Że gabinet zgodnie zagra,
Gdy uderzysz w klawisz.

Że centrala twoja dewiz
Trafi w lichwy sedno;
Że będziemy mieć walutę
Własną, silną, jedną!

Kraj męskiego czeka czynu,
Czegóż jeszcze zwlekasz:
Chłop spanoszył się, sbardzieli
Golibyk i piekarz.

Gdy egoizm święci orgie
Spełń treść twych przyrzeczeń,
Niech garść łotrów nie uważa
Ojczyzny za — pieczeń!

KOREN.

KRONIKA.

Kraków, 27 listopada.

Deputacya Krakowa w Warszawie. Zgodnie z uchwałą ostatniego posiedzenia rady miejskiej wyjechała wczoraj wieczorem do Warszawy deputacya Rady m. z wiceprezydentem Rollem na czele. Deputacya połączy się z bawiącymi w Warszawie prezydentem Federowiczem i posłami krakowskimi i uda się z nimi do Naczelnika Państwa, marszałka sejmu i wszystkich ministrów, którym przedstawi wnioski Rady miasta, stanowiące minimum żądań gminy naszej w sprawie aprowizacyi. Może wreszcie rząd po przedstawieniu mu rozpaczliwej sytuacyi aprowizacyjnej naszego miasta, zmieni swą taktykę i przestanie upośledzać miasta przy rozdziale środków żywności.

Zmiana sklepów rejon. dla sprzedaży cukru. Magistrat podaje do wiadomości, że począwszy od 27 bm. odbiorcy cukru w dotychczasowym sklepie rejonowym M. Giottowej przy ul. Wielopole 28 winni zgłaszać się po cukier do sklepu J. Schmalzbacha, ul. Dietla 113, zaś mieszkańcy dz. XIII (Zwierzyniec) do nowo-utworzonego sklepu rejonowego Komorowskiej ul. Królowej Jadwigi 39.

Odroczenie Zjazdu syońskiej młodzieży akademickiej H. A. Z. Prezydyum H. A. Z. komunikuje: Na życzenie wielu organizacyj ze względu na obecne stosunki komunikacyjne zjazd zostaje odroczony. Termin zjazdu zostanie wkrótce ogłoszony.

Strejk pracowników szewskich. Przed kilku dniami postawili robotnicy szewscy żądanie podwyższenia im płac o 150—200 proc., motywując swe żądania ogólną drożyzną. Cech odpowiedział im na to, że otrzymają odpowiedź dopiero 3 grudnia po odbytem zgromadzeniu majstrów. Wobec tego pracownicy szewscy jednomyślnie uchwalili ogłosić strejk, który rzeczywiście trwa od poniedziałku.

Listy do jeńców w Rosyi. Sekcya wywiadowcza krakowskiego oddziału Polskiego Czerw. Krzyża donosi wszystkim tym, którzy mają bliskich w niewoli w Rosyi bolszewickiej i pragną wysłać do nich listy, że w krótkim czasie będzie okazya wysyłki korespondencyi do Rosyi. Listy można składać w sekcyi wywiadowczej plac WW. Świętych 1. od godziny 9—2 po południu.

Węgierskie biuro paszportowe w Krakowie. Rząd węgierski otworzył w Krakowie biuro do wydawania paszportów węgierskich. Biuro znajduje się przy ul. Lubicz 21 w „Białym Domku."

Raut z kabaretem i zabawą taneczną na rzecz żyd. kuchni robotniczej który odbędzie się w sobotę 29 bm. w salach Hotelu Saskiego, zapowiada się bardzo pięknie i okazale. W części kabaretowej wezmą udział m. i pp.: Lilla Liebling, Runa Wellkerowa, dr Karol Rosenfeld, dr Dunkelblum, dr Fallek, Klarberg, dr Koren, zaś przy fortepianie — p. Few schis.

Z teatru im. Słowackiego. Ponieważ rekonwalescencya p. Parcewiczowej potrwa kilka tygodni, artystka nie będzie mogła wziąć udziału w sztuce p. Zefii Wójcickiej „Jeszcze wczoraj", w której grać miała główną bohaterkę. Ażeby nie odkładać przygotowanej sztuki sama autorka, która miała debiutować na naszej scenie w jednej z późniejszych przedstawień swej sztuki, obejmie główną rolę, już od pierwszego przedstawienia. Ze względu na zmiany obsady premiera przesuniętą będzie na sobotę, zaś przedstawienie „Dziadów" z okazyi rocznicy listopadowej odbędzie się w przeddzień pamiątkowego dnia tj. w piątek 28 bm.

Z „Bagateli" Dzisiejsza popołudniówka — pierwsza czwartkowa — na rzecz gwiazdki dla inwalidów wojennych, zapełni bezwątpienia widownię teatru po brzegi. „Konfekcya męska" Molnara pojawi się dziś wieczorem po raz siódmy. W piątek 28 bm. »Kobieta bez skazy" Zapolskiej.

Rozstrzelanie paskarza. Onegdaj rano o godz. 7 na podwórzu koszar im. Króla Sobieskiego przy ul. Warszawskiej rozstrzelano na podstawie wyroku sądu okręgowego w Cieszynie, paskarza milionera przemysłowego Brotheima. Zwłoki rozstrzelanego paskarza wywieziono około południa do prosektoryum.

Druga obława na popisowych. W dniu wczorajszym przeprowadziły władze wojskowe łącznie z policyą drugą obławę za popisowymi w całej Rzplitej na polecenie ministerstwa spraw wojskowych. W Krakowie przytrzymano około 300 osobników, w tem połowę popisowych, a resztę podejrzanych o napady rabunkowe, kradzieże itp. Popisowych oddano władzom wojskowym, zaś bandytów umieszczono w aresztach policyjnych.

Samobójstwo pod „Telegrafem". Podczas wczorajszej obławy przytrzymał plutonowy Jenas pod budynkiem poczty jakiegoś osobnika, niosącego wyładowany plecak. Okazało się, że jest to Franciszek Palus, poszukiwany za udział w szeregu napadów bandyckich w okolicy Krakowa. Doprowadzony „pod Telegraf" dobył z kieszeni cudzego rewolwera i strzelił sobie w usta. Zawezwany lekarz pogotowia stwierdził śmierć; zwłoki przewieziono do zakładu medycyny sądowej. W plecaku samobójcy znaleziono wiele rzeczy, pochodzących z kradzieży.

Oszust walutowy. Policya aresztowała S. Bersteina z Gorochowa rodem z Wołynia, który w jednym z tut. banków chciał wymienić banknot 50-dolarowy, od dawna już wycofany z obiegu i bezwartościowy. Przy aresztowanym znaleziono gotówkę 200 tysięcy K w rublach i walucie ukraińskiej.

Konfiskata skór. Przytrzymano Karola Włodarczyka lat 39, który wiózł dorożką 3 worki z 10 skórami surowemi. Skóry skonfiskowano, a Włodarczyka aresztowano.

Zuchwała kradzież. W bramie przy ul. Grodzkiej wyrwał 34 letni ślusarz Stanisław Treszczyński, Józefowi Żołnierczykowi portfel z 550 koronami i uciekł. Żołnierczyk puścił się za nim w pogoń, przytrzymał go, lecz portfelu przy nim nie znalazł, gdyż Treszczyński porzucił go podczas ucieczki. Fryzyer Spreng, który portfel znalazł, oddał go właścicielowi. Treszczyńskiego aresztowano.

REPERTUAR TEATRU J. SŁOWACKIEGO

Czwartek: Powodzenie.
Piątek: Dziady.
Sobota: Jeszcze wczoraj (nowość) Zefii Wójcickiej, sztuka w 3 aktach.
Niedziela: pop. Śluby panieńskie. — wiecz. Jeszcze wczoraj.

REPERTUAR N. TEATRU POWSZECHNEGO

Czwartek: Baron Cygański
Piątek: Baron Cygański.
Sobota: Piosnki ułańskie:
Niedziela: popoł. Niobe. — wiecz. Potasz i Perlmutter.

REPERTUAR „BAGATELI"

Czwartek: pop. Hiszpańska mucha — wiecz. Konfekcya męska.
Piątek: Kobieta bez skazy.

Z kraju.

Zabójca cara Mikołaja II. Nasz korespondent warszawski (M) telefonuje: W sprawie aresztowanego czerwonogwardzisty, mordercy Mikołaja II donosi prasa tutejsza, że nazywa się Posrednicki, pochodzi z Łodzi i był od roku 1905 członkiem ochrany; po wypędzeniu Moskali udał się do Rosyi, gdzie wstąpił do bolszewików i brał udział w zamordowaniu cara w Jekaterynosławiu.

Areszt za lichwę chlebową i ziemniaczaną w Warszawie. Urząd walki z lichwą i spekulacyą skazał w dalszym ciągu na areszt bezwzględny: Za lichwiarskie ceny na chleb: Adama Matyjewskiego, zamieszkałego przy ul. Czackiego nr. 6 na 2 tygodnie; Anastazyę Siemionów mieszkankę Nowego Dworu, na jeden tydzień aresztu; Chaskiela Segałowicza, zamieszkałego przy ul. Pawiej nr. 66 na 3 tygodnie aresztu. Za lichwiarskie ceny na ziemniaki: Józefę Trojanek, zamieszkałą przy ul Grzybowskiej nr. 130 na 2 tygodnie aresztu; Teklę Grzyb zamieszkałą przy ul. Górnej nr. 3 na 2 tygodnie; Rozalię Młotek, mieszkankę wsi Latockie pow. Warszawski na 2 tygodnie aresztu; Ludwikę Horomańską zam. przy ul. Towarowej nr. 25 na 2 tygodnie aresztu.

P. P. S. a Żydzi. Klub posłów sejmowych przy Tymcz. Z. Radzie N. ogłasza komunikat, który stwierdza, że posłowie żydowscy nie mogli wnieść interpelacyi do sejmu z powodu znanych ekscesów antyżydowskich w Łodzi 17 września br. podczas których została jedna osoba zabita i 250 rannych, z powodu odmowy posłów socyalistycznych podpisania tej interpelacyi. Posłowie socyalistyczni kilkakrotnie przyrzekali podpisać interpelacyę, wkońcu jednak odmówili.

Uwolnienie internowanych Żydów z Litwy. Na zasadzie rozkazu Ministra spraw wojskowych zostali uwolnieni z obozu dla jeńców w Strzałkowie internowani Żydzi z Wilna i sąsiednich miasteczek w liczbie 82.

Ponadto wczoraj wysłano rozporządzenie Ministra spraw wojskowych do generalnego dowództwa okręgowego w Krakowie, aby z obozu dla jeńców w Dębiu i z innych obozów uwolniono internowanych z Litwy Żydów, których komisya rządowa przy komisaryacie dla ziem wschodnich uważała za stosowne uwolnić.

W jaki sposób mogą zostać zwolnieni internowani? Na zapytanie klubu sejmowego przy Tymczasowej Żydowskiej Radzie narodowej wystosowane do sztabu generalnego wojsk polskich co do formy internowania Żydów na kresach wschodnich i w jaki sposób internowani Żydzi mogą zostać uwolnieni, nadeszła odpowiedź, że internować ma prawo tylko wyższa władza wojskowa za porozumieniem z administracyą cywilną. Uwolnić internowanych mają prawo w pierwszym rzędzie wszyscy komendanci etapowi i komisye rewizyjne przy administracyi cywilnej kresów wschodnich. Jako instancya apelacyjna funguje komisya dla jeńców w ministerstwie wojny (departament pierwszy). Przy uwolnieniu internowanych musi się wziąć pod uwagę informacye, otrzymane od oddziałów informacyjnych przy komendach wojskowych, od starostw i komisarzy powiatowych. Uwolnienie internowanych lub jeńców może nastąpić dopiero po zasięgnięciu zdania oficera łącznikowego przy głównej komendzie wojsk. wzgl. generalnej delegaturze w Galicyi (Rotmistrz Rozwadowski, Lwów, pałac namiestnikowski).

Ze świata.

Żydzi w izbie francuskiej. W korespondencyi paryskiej »Czasu« z 27. bm. czytamy: »W Bordeaux został wybrany między innymi Mandel, sekretarz Clemenceau i jego prawa ręka. Nazywa się właściwie Rothschild (o czem już przed kilku dniami donieśliśmy — Red, »N. Dz.«), ponieważ jednak sądził, że to nazwisko wymaga odpowiedniego kapitału, którym nie rozporządza, zmienił je na Mandel. Jest to młody człowiek, podobno bardzo zdolny i politycznie wyrobiony, który ma przed sobą wielką karyerę. Dodać tu trzeba że do przyszłej Izby wejdzie około **100 Żydów** (na 630 posłów — Red. »N. Dz.«), co stanowi wprost niesłychany odsetek w stosunku do żydowskiej ludności Francyi (okrągło żyje we Francyi 100.000 Żydów, tj. 26 na 10.000 mieszkańców — Red. »N. Dz.«) Wybrano także dwóch Rotschildów paryskich«.

Niemiecki antysemityzm naukowy». »Daily Telegraph« dowiaduje się z Berlina, że antysemityzm wzrasta w ostatnich czasach w Niemczech bardzo gwałtownie. Pojawiają się ciągle nowe pisma i dzienniki antysemickie, a ostatnio ukazał się szereg dzieł rzekomo naukowych, które we wszelki możliwy sposób starają się dowieść, że wojnę i bolszewizm wywołali Żydzi celem opanowania świata. W świeżo wydanej książce pt. »Semi-Imperator« (Pół-imperator) »wykazuje« autor, że Niemcy zawdzięczają swą klęskę tej jedynie okoliczności, że w żyłach cesarza Wilhelma płynie sporo krwi... żydowskiej. Tenże sam autor »udowodnił« już dawniej w dziele p. t. »Semi-Gotha« (parodya na arystokratyczno genealogiczny Almanach Gothy), że wiele europejskich rodzin arystokratycznych pochodzi od Żydów.

Zjazd poale-syonistów ukraińskich. W Kamieńcu Podolskim odbył się zjazd poale-syonistów ukraińskich, w którem uczestniczył ukraiński minister pracy.

Wydalenie uchodźców z Pięciokościołów. L. (Telef.) Lublańskie biuro kor. donosi, że w Pięciokościołach (Fünfkirchen) wydany został rozkaz wydalenia obcych, który dotknął 800 uchodźców.

Wybory w Rumunii. Pat. przyniósł onegdaj wiadomość o wyniku wyborów do parlamentu rumuńskiego z tem, że na Bukowinie wybrani zostali 2 Niemcy, 2 Rusini i **1 Żyd narodowy**. »Wiener Morgenzeitung« dowiaduje się ze sfer bukowińskich o właściwym stanie rzeczy. W rzeczywistości narodowości nie rumuńskie na Bukowinie w wyborach **żadnego** udziału nie brały. Posłowie niemieccy, rusińscy i żydowscy zostali przez rząd rumuński **zamianowani**, aby zagranicy módz pokazać, że się jest trochę tolerancyjnym wobec mniejszości. Tak zamianowanym posłem żydowskim jest członek starego sejmu na Bukowinie radca komercyalny **Hecht**, 68-letni starzec, któremu właśnie można tylko to zarzucić, że zgodził się na tę nominacyę.

Szulernie w mieszkaniach aktorek. Znane artystki teatrów wiedeńskich Elza Ruttersheim i Margareta Wellner zostały — jak nam telefonuje nasz (L) koresp. wiedeński skazano na 3 miesiące więzienia za utrzymywanie szulerni do gry hazardowej w swoich mieszkaniach.

Bójka z żołnierzami włoskimi. W nocy z niedzieli na poniedziałek przyszło we Wiedniu — jak telefonuje nasz (L) korespondent wiedeński — w okolicy Deutsches Volkstheater« do bójki między żołnierzami włoskimi a osobami cywilnemi. 3 włoskich żołnierzy zostało rannych. Policya rozpędziła całe to »waleczne« towarzystwo.

Praga pod wodą. Wczoraj, we środę, w południe został w Pradze — jak nam telefonuje nasz wiedeński (L) korespondent — ruch tramwajowy zastanowiony, z powodu wylewu Wełtawy.

Sąd kasacyjny w Rzymie dla b. obszarów austryackich. »Allg. Tiroler Anzeiger« donosi — jak nam telefonuje nasz wiedeński (L) korespondent — że sądownictwo byłych obszarów austryackich, należących obecnie do Włoch, podległe poprzednio senatowi w Trydencie, będzie odtąd podległe Sądowi kasacyjnemu w Rzymie. Część b. urzędników austryackich przeniesioną została do Rzymu.

Najdłuższa linia telefoniczna. Nowy niemiecki kabel telefoniczny pomiędzy wybrzeżem pomorskiem, a szwedzką miejscowością Schonen doprowadzony został w dniu 5 bm. do brzegu szwedzkiego i jak tylko ukończone zostaną niezbędne urządzenia techniczne, natychmiast oddany zostanie do użytku. Będzie on stanowił połączenie pomiędzy Berlinem i Hamburgiem z jednej strony a Sztokholmem z drugiej strony. Kabel ten, mający 140 kilometrów długości, wliczając w to i długość przylegającej linii telefonicznej lądowej po stronie niemieckiej, jest obecnie najdłuższą na świecie linią telefoniczną z pośród linij, posiadających podobne warunki.

Rekord wysokości w lotnictwie. Lotnik wojskowy Liut osiągnął rekord na szybkość i wysokość lotu, wznosząc się do wysokości 5000 metrów w ciągu 11 minut.

Dział gospodarczy.

Bilans półroczny handlu zagranicznego Czechosłowacyi przedstawia się według wydanej właśnie statystyki oficyalnej następująco: Eksport półroczny przedstawia wartość 1288 milionów koron (czeskich) a import 1071 milionów k. Pierwsze miejsce zajmuje Austrya z importem towarów z Czech za 355 milionów kor., a eksportem 796 milionów kor. Na drugiem miejscu znajduje się Szwajcarya, skąd Czechosłowacya sprowadziła towary za 157 milionów kor., podczas gdy Szwajcarya sprowadziła towarów czeskich tylko za 26 milionów koron. Trzecie miejsce zajmują Niemcy z eksportem do Czech za 144 miliony koron, a importem towarów czeskich za 127 milionów koron. W pewnych odstępach występują dalej Węgry, Jugosławia i państwa koalicyi.

O pożyczkę amerykańską dla Europy. (PAT.) Biuro kor. donosi z Paryża: Z Nowego Jorku donosi Presse de Paris: Na wspólnej konferencyi wydziału amerykańskiego Bankers Association i wydziałów gospodarczych misyi Francyi, Anglii, Włoch i Belgii, omawiano wydanie pożyczki w wysokości 2 do 4 miliardów dolarów. Dyrektor Związków amerykańskich izb handlowych, Fileme, oświadczył, że koalicya życzy sobie zakupić w Stanach Zjednoczonych surowce wszelkiego rodzaju, że jednak niepomyślny stan waluty przeszkadza wszelkiemu handlowi. Jedyną pomocą byłaby ludowa pożyczka z akcyami, po czawszy od 50 dolarów, ażeby i właściciele najdrobniejszych oszczędności mogli uczestniczyć w tej pożyczce. Członkowie koalicyjnych misyi gospodarczych, którzy wrócili z Nowego Jorku, oświadczają, że są bardzo zadowoleni i sądzą, że potrzebne kredyty będą udzielone przez Stany Zjednoczone.

GIEŁDA KRAKOWSKA z dnia **26** bm:

Waluty:	Oflar. żądano		transakcye:
Marki polskie	156 —	166 —	162.— 162.75
Ruble carskie po 100 rb.	—·—	—·—	—·—
„ „ „ 500 „	197 —	212 —	205.50 206.50
„ dumskie	75.—	85.—	—·—

ZURYCH PAT. **Kursa giełdy zurychskiej.** Berlin 14(13 25), Wiedeń 4 (4), Praga 10 50 (10 25) noty austryackie stemplowane 4 50 (450).

BERLIN. PAT. **Kursa giełdy berlińskiej:** Holandya 1550 (1609 50), Dania 806 75 (800.25), Szwecya 894.25 (951.75), Szwajcarya 700 25 (734.25) Wiedeń korony niestemplowane 32 25 (32 20) Wiedeń korony stemplowane 28 70 (28 45) Praga 77.90 (75 90) Budapeszt 31.70 (32.45).

AMSTERDAM, Kursa holenderskie; Berlin 8.45 [dnia 22 bm. 620], Wiedeń 192.50 (185).

Warszawa, PAT. **26.** listopada. **Kursa dewiz i banknotów:**

	Dewizy kupno	Dewizy sprzed.	Banknoty kupno	Banknoty sprzed.
Funty szterlingi	197.—	199 —	199 —	200.—
Dolary Stanów Zjed.	48.25	48 75	48.—	49 —
Dolary kanadyjskie	—·—	—.—	—.—	—.—
Franki francuskie	5.20	5 30	5·20	5.35
Franki szwajcarskie	9.25	9 40	9 25	9·50
Franki belgijskie	5.65	5.75	5 65	5 80
Liry	4·10	4·20	4 05	4.25
Marki fińskie	1.90.	1·95	1.85	1.95
Lei rumuńskie	1·80	1·85	1·75	1·85
Lewy bułgarskie	— —	— —	—.—	—.—
Floreny holenderskie	17.90	18·15	17.80	18 20
Korony szwedzkie	11.55	11·70	11.50	11·80
Korony norweskie	11·05	11·23	11 —	11 30
Korony duńskie	10.50	10.65	10.45	10.75
Marki niemieckie	135 —	137 —	135 —	138.—
„ Drobne do 10 Mk.	—·—	—.—	100 —	—·—
Korony austryackie	—.—	50 —	—.—	50 —
Korony czeskie	92 —	94 —	—.—	—.—

Kurs przechowania na korony: 60.—

Redaktor naczelny i odpow. Dr. Wilhelm Berkelhammer. — Drukiem M. Deutschera w Krakowie, B. Ciała 10 — Tel. 1556.